

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členov senátu JUDr. Ľubice Filovej a JUDr. Jany Henčekovej, PhD., v právnej veci žalobcu: **Ing. V. H.**, bytom B., zastúpeného JUDr. G. G., advokátom so sídlom v G., proti žalovanému: **Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava**, pracovisko Banská Bystrica, Zvolenská cesta 27, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného číslo A/243-2008/00998-3 z 10. januára 2008, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 19. mája 2010, č.k. 23S/28/2010-61, jednohlasne takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 19. mája 2010, č.k. 23S/28/2010-61, **p o t v r d z u j e**.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd napadnutým rozsudkom zrušil rozhodnutie žalovaného číslo A/2010/00001-Ma zo dňa 14. januára 2010, vec mu vrátil na ďalšie konanie a súčasne žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v sume 679,91 Eur.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že rozhodnutím číslo A/243-2008/00998-3 z 10. januára 2008 žalovaný zmenil rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny

v Banskej Štiavnici č. A/234-2008/00998-3 zo dňa 10.01.2008, ktorým bol žalobcovi odňatý peňažný príspevok na osobnú asistenciu a zastavená jeho výplata od 1. októbra 2007. Krajský súd mal za to, že žalobca postupoval v súlade so zákonom, keď splnenie hmotnoprávných podmienok pre trvanie výplaty príspevku posudzoval podľa zákona č. 195/1998 Z.z., pričom procesne rozhodol podľa zákona č. 447/2008 Z.z., účinného v čase rozhodovania. Vyslovil názor, že aj keď zákon č. 195/1998 Z.z. bližšie neupravoval formu, spôsob, obsah podkladov na vyúčtovanie (§ 58 ods. 15), podklady museli byť také, aby umožňovali spätnú kontrolu, či išlo o úkony takého druhu a rozsahu, ktoré boli priznané v posudku. Potreba vypisovania jednotlivých činností asistenta súvisí s ustanovením § 5 ods. 3 a § 58 ods. 2 zák.č. 195/1998 Z.z., keďže zákonom vymedzený okruh občanov mohol vykonávať osobnú asistenciu len v rozsahu určenom zákonom a len pri taxatívne určených činnostiach. Podľa názoru krajského súdu je nepochybné, že aj pred účinnosťou zákona č. 447/2008 Z.z. podklady k vyúčtovaniu peňažného príspevku na osobnú asistenciu museli obsahovať také údaje, aby bolo možné príspevok vyplatiť po odkontrolovaní predloženého vyúčtovania, a preto požadované údaje nemožno považovať za zbytočné, ponížujúce a nepotrebné. V tejto súvislosti krajský súd považoval za dôvodnú námietku žalobcu, že tak z rozhodnutia žalovaného ako ani z výzvy prvostupňového správneho orgánu nie je zrejmé, za aké obdobie (mesiace) považoval podklady k vyúčtovaniu za neúplné a žiadal ich doplnenie. Vzhľadom na novú skutočnosť, ktorou bolo opätovné priznanie príspevku na osobnú asistenciu žalobcovi od 1. mája 2008 rozhodnutím prvostupňového správneho orgánu z 20. mája 2008, krajský súd považoval rozhodnutie žalovaného za nepreskúmateľné z toho dôvodu, že časovo neohraničil dobu, dokedy má byť výplata peňažného príspevku zastavená, teda či sa zastavenie výplaty peňažného príspevku nevzťahuje aj na novo priznaný príspevok.

O náhrade trov konania krajský súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 OSP.

Rozsudok krajského súdu napadol žalovaný včas podaným odvolaním. Namietol, že podľa § 65 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb. správny orgán pri preskúvaní rozhodnutia vychádza z právneho stavu a skutkových okolností v čase vydania rozhodnutia. Nemôže preto zrušiť alebo zmeniť rozhodnutie, ak sa po jeho vydaní dodatočne zmenili rozhodujúce skutkové okolnosti, z ktorých pôvodné rozhodnutie vychádzalo. Žalovaný preto pri rozhodovaní dňa 14. januára 2010 musel vychádzať z právnej a skutkovej podstaty v čase rozhodovania prvostupňového správneho orgánu.

Pokiaľ krajský súd žalovanému vytkol, že z jeho rozhodnutia nevyplýva, v ktorom období má byť zastavená výplata peňažného príspevku, žalovaný poukázal na § 103 ods. 2 zákona č. 195/1998 Z.z., ktoré podľa jeho názoru správny orgán neumožňuje časovo obmedziť zastavenie výplaty peňažného príspevku, pričom podľa § 45 ods. 7 zákona č. 447/2008 Z.z. nárok na výplatu peňažného príspevku na kompenzáciu zaniká uplynutím jedného roka od právoplatnosti rozhodnutia o zastavení výplaty. Zastavenie výplaty peňažného príspevku od 1. októbra 2007 sa preto podľa názoru žalovaného nemôže vzťahovať na výplatu peňažného príspevku poskytovaného od 1. mája 2008 na základe novej žiadosti žalobcu.

Podľa žalovaného z jeho rozhodnutia je zrejmé, že išlo o zastavenie výplaty peňažného príspevku priznaného pred 1. októbrom 2007 za obdobie, za ktoré žalobca nepredkladal relevantné podklady z vyúčtovania tohto príspevku a peňažný príspevok vyplácaný od 1. mája 2008 bol priznaný v novom samostatnom konaní. Nesúhlasil preto s názorom krajského súdu, že mal rozhodnúť o zastavení výplaty príspevku s časovým obmedzením.

Z uvedených dôvodov žalovaný žiadal, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zmenil, žalobu zamietol a žalobcovi nepriznal náhradu trov konania.

Žalobca vo vyjadrení sa k odvolaniu žalovaného uviedol, že s rozsudkom krajského súdu súhlasí, odvolanie žalovaného nie je dôvodné a navrhuje, aby najvyšší súd potvrdil rozsudok krajského súdu. Náhradu trov odvolacieho konania neuplatnil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, preskúmal bez pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolaniu žalovaného nemožno vyhovieť.

Žalobca predovšetkým namietal, že podľa § 65 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb. správny orgán pri preskúmaní rozhodnutia vychádza z právneho stavu a skutkových okolností v čase vydania rozhodnutia, a preto nemôže zrušiť alebo zmeniť rozhodnutie, ak sa po jeho vydaní dodatočne zmenili rozhodujúce skutkové okolnosti, z ktorých pôvodné rozhodnutie vychádzalo.

Táto námietka žalovaného nie je dôvodná, keďže ustanovenie § 65 zákona č. 71/1967 Zb. (Správny poriadok) je ustanovením tretieho oddielu štvrtej časti správneho poriadku, ktorý upravuje preskúmanie právoplatného rozhodnutia správneho orgánu mimo odvolacieho konania a žalovaný vydal preskúmané rozhodnutie v odvolacom konaní, upravenom v prvom oddiele štvrtej časti správneho poriadku. Podľa § 59 ods. 1 správneho poriadku je pritom odvolací orgán povinný preskúmať napadnuté rozhodnutie v celom rozsahu, a ak je to nevyhnutné, doterajšie konanie aj doplniť.

Za nedôvodnú považoval odvolací súd aj námietku žalovaného, že podľa § 103 ods. 2 zákona č. 195/1998 Z.z. nie je možné časovo obmedziť zastavenie výplaty peňažného príspevku, pričom podľa § 45 ods. 7 zákona č. 447/2008 Z.z. nárok na výplatu peňažného príspevku zanikol uplynutím jedného roka od právoplatnosti rozhodnutia o zastavení výplaty.

Podľa § 103 ods. 2 vety druhej zákona č. 195/1998 Z.z. ak občan nevyhoví výzve v určenej lehote, možno poskytovanie sociálnej služby, výplatu, peňažný príspevok na kompenzáciu alebo peňažný príspevok za opatrovanie zastaviť, ak bol vo výzve na tento následok upozornený.

Podľa § 45 ods. 7 vety za bodkočiarkou zákona č. 447/2008 Z.z. nárok na výplatu peňažného príspevku na kompenzáciu zaniká uplynutím jedného roka od právoplatnosti rozhodnutia o zastavení výplaty.

Žalobcovi bola preskúmaným rozhodnutím výplata peňažného príspevku zastavená od 1. októbra 2007. Tento príspevok mu však bol opätovne priznaný a vyplácaný od 1. mája 2008, teda pred uplynutím žalovaným namietanej ročnej lehoty. Na túto okolnosť mal žalovaný aj podľa názoru odvolacieho súdu pri preskúmaní rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu prihliadnuť a v prípade záveru o opodstatnenosti zastavenia výplaty peňažného príspevku od 1. októbra 2007 mal rozhodnúť aj na akú dobu (dokedy) túto výplatu zastavuje.

Rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Banskej Štiavnici číslo A/243-2008/00998-3 za 10. januára 2007 v spojení s rozhodnutím žalovaného číslo A/2008/00314-Ma zo 4. apríla 2008 síce pôvodne nadobudlo právoplatnosť dňom 10. apríla 2008, avšak toto rozhodnutie žalovaného bolo zrušené rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k.

23S/100/2008-57 z 15. októbra 2008 v spojení s rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 9Sžčo/6/2009 z 3. novembra 2009 a vec bola žalovanému vrátená na ďalšie konanie. V dôsledku toho sa správne konanie dostalo znovu do štádia konania o odvolaní proti neprávoplatnému rozhodnutiu prvostupňového správneho orgánu; nebol preto daný predpoklad podľa § 45 ods. 7 zákona č. 447/2008 Z.z..

Z ustanovenia § 59 ods. 1 správneho poriadku vyplýva povinnosť odvolacieho správneho orgánu preskúmať napadnuté rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa v celom rozsahu tak zo stránky právnej ako aj skutkovej. Odvolací orgán nie je viazaný skutkovým stavom, ktorý zistil orgán prvého stupňa, a musí vziať do úvahy aj skutočnosti, ktoré tomuto orgánu neboli známe.

Podľa § 58 ods. 15 zákona č. 195/1998 Z.z. peňažný príspevok na osobnú asistenciu sa vypláca mesačne podľa počtu hodín osobnej asistencie, ktoré osobný asistent odpracoval v predchádzajúcom mesiaci pre občana s ťažkým zdravotným postihnutím. Občan s ťažkým zdravotným postihnutím je povinný predložiť podklady za každý mesiac príslušnému orgánu na vyúčtovanie, najneskôr do piateho dňa nasledujúceho mesiaca. Príslušný orgán vyplatí peňažný príspevok na osobnú asistenciu najneskôr do 15 dní od predloženia vyúčtovania.

Z citovaného ustanovenia vyplýva, že peňažný príspevok na osobnú asistenciu sa vypláca mesačne pozadu na základe podkladov na vyúčtovanie, ktoré je oprávnený povinný predložiť príslušnému orgánu najneskôr do piateho dňa nasledujúceho mesiaca.

Námietka žalobcu, že mu bol peňažný príspevok odňatý späť, je nedôvodná. Z rozhodnutia žalovaného je totiž zrejmé, že peňažný príspevok na osobnú asistenciu žalobcovi odňatý nebol, trval mu nárok na tento príspevok a bola iba zastavená jeho výplata. Peňažný príspevok sa pritom vypláca za kalendárny mesiac pozadu, a to na základe podkladov na vyúčtovanie. Zo zákona pritom priamo vyplýva oprávnenie príslušného orgánu požadovať riadne podklady na vyúčtovanie.

Výplata peňažného príspevku na osobnú asistenciu bola žalobcovi zastavená od 1. októbra 2007. Naposledy bol peňažný príspevok vyplatený za mesiac september 2007. Pokiaľ žalovaný rozhodol o zastavení výplaty príspevku od 1. októbra 2007, mohol tak urobiť

len ak žalobca napriek riadnej výzve ani dodatočne nepredložil riadne podklady na vyúčtovanie osobnej asistencie za október 2007.

Z rozhodnutia žalovaného však vyplýva, že podkladom pre zastavenie výplaty príspevku od 1. októbra 2007 bolo nereagovanie žalobcu na výzvu z 28. októbra 2007.

Vzhľadom na okolnosť, že v zmysle zákona bol žalobca povinný mesačný výkaz za mesiac október 2007 predložiť do piatich dní od ukončenia tohto kalendárneho mesiaca, podľa názoru odvolacieho súdu mohol a mal prvostupňový správny orgán vyzvať žalobcu na odstránenie nedostatkov predmetného mesačného výkazu až po uplynutí uvedenej päťdňovej lehoty, pričom v rámci poučovacej povinnosti (§ 91 ods. 2 zák.č. 195/1998 Z.z., resp. § 53 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z.z. v spojení s § 19 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb.) mal uviesť, z akého dôvodu výkaz nepovažuje za dostatočný (rozsah dohodnutých činností osobnej asistencie nad rámec priznaných činností osobnej asistencie) a žalobcu aj poučiť ako má doplnenie vykonať. Výzvu z 19. októbra 2007 odvolací súd považoval za predčasnú a nekonkrétnu, a preto nepovažoval za dôvodnú odvoláciu námietku žalovaného, že z jeho rozhodnutia je zrejmé, že išlo o zastavenie výplaty príspevku za obdobie, za ktoré žalobca nepredkladal relevantné podklady.

Z uvedených dôvodov ani odvolací súd nepovažoval rozhodnutie žalovaného za zákonné, a preto rozsudok krajského súdu podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol súd podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 250k ods. 1 a § 151 ods. 2 O.s.p. a účastníkom ich náhradu nepriznal, nakoľko žalovaný v odvolacom konaní nebol úspešný a úspešný žalobca náhradu trov právneho zastúpenia v odvolacom konaní neuplatnil.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 30. júna 2011

JUDr. Viera Nevedelová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Anna Koláriková